

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูผู้รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วน กลับคืนมาจำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.66

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส พี ซี (SPSS/PC Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของข้อมูลเป็นรายชื่อ ปราบกฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศ อายุ วุฒิกการศึกษา วิชาเอก ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานครูอนามัยโรงเรียน การเข้าอบรม ประชุม หรือ สัมมนาเกี่ยวกับเรื่องการควบคุมและป้องกันโรคขาดสาร ไอ ไอคีน และการปฏิบัติหน้าที่อื่น นอกจากการทำหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียน

ลำดับ ที่	สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
(N = 278)			
1.	เพศ		
	ชาย	50	18.0
	หญิง	228	82.0
2.	อายุ		
	30 ปีหรือต่ำกว่า	24	8.6
	31 - 40 ปี	137	49.3
	41 - 50 ปี	99	35.6
	51 - 60 ปี	16	5.8
3.	วุฒิกการศึกษาสูงสุด		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	14.0
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	239	86.0
	ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	-	-
	อื่น ๆ	-	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน (N = 278)	ร้อยละ
4.	วิชาเอกสำหรับวุฒิการศึกษาสูงสุด		
	สุขศึกษา	24	8.6
	พลศึกษา	12	4.3
	อื่น ๆ	242	87.1
5.	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานครูอนามัยโรงเรียน		
	5 ปีหรือต่ำกว่า	125	45.0
	6 - 10 ปี	95	34.2
	11 - 15 ปี	37	13.3
	มากกว่า 15 ปี	21	7.5
6.	เคยเข้ารับการอบรม ประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับเรื่อง การควบคุมและป้องกันโรค ขาดสาร ไอโอดีน		
	เคย เข้ารับการอบรม ประชุม หรือสัมมนา	247	88.8
	- 1 - 3 ครั้ง	146	52.5
	- 4 - 6 ครั้ง	54	19.4
	- 6 ครั้ง หรือมากกว่า	47	16.9
	ไม่เคย	31	11.2
7.	ทำหน้าที่อื่น ๆ นอกจากการปฏิบัติหน้าที่ครูอนามัย โรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	- ทำหน้าที่สอนในกลุ่มวิชา	209	75.2
	กลุ่มทักษะ		
	คณิตศาสตร์	209	75.2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน (N = 278)	ร้อยละ
	ภาษาไทย	208	74.8
	กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สปช.)	209	75.2
	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สทน.)	208	74.8
	กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)	197	70.9
	กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (เลือก)		
	การทำงาน	127	45.7
	ภาษาอังกฤษ	148	53.2
	- อื่น ๆ	69	24.8
8.	ท่านปฏิบัติหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียนได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากต้องมีหน้าที่สอน และมีงานรับผิดชอบ อื่น ๆ มาก		
	ใช่	253	91.0
	ไม่ใช่	25	9.0

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า ครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 82.0

อายุของครูอนามัยโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.6

วุฒิการศึกษาสูงสุดของครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 86.0 และมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 14.0

วิชาเอกสำหรับวุฒิการศึกษาสูงสุดของครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่จบวิชาเอกสาขาอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา ภาษาไทย สังคมศึกษา บริหารการศึกษา คหกรรมศาสตร์ และจิตวิทยาการแนะแนว รวมคิดเป็นร้อยละ 87.1 ส่วนครูที่จบวิชาเอกศึกษามีเพียงร้อยละ 8.6

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ครูอนามัยโรงเรียนมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.2

ครูอนามัยโรงเรียนที่เคยเข้ารับการอบรม ประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน พบว่า ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรม ประชุม หรือสัมมนาอย่างน้อย 1-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 88.8

การปฏิบัติหน้าที่ของครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียนได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากต้องมีหน้าที่สอนและมีงานรับผิดชอบอื่น ๆ มาก คิดเป็นร้อยละ 91.0

ครูอนามัยโรงเรียนที่ต้องทำหน้าที่สอนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่ ทำหน้าที่สอนในกลุ่มทักษะ คือวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 75.2 รองลงมาทำหน้าที่สอนกลุ่มทักษะคือวิชาภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย คิดเป็นร้อยละ 74.8 และทำหน้าที่สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 70.9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการควบคุม และป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยนำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของข้อมูลเป็นรายชื่อ ปრაกฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 5

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละสภาพการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ตามจำนวนนักเรียน จำนวนครู แห่กึ่งน้ำดื่ม และปริมาณน้ำดื่ม

ลำดับ ที่	สภาพการดำเนินงาน โครงการฯในโรงเรียน	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
(N = 278)			
1.	จำนวนนักเรียนในโรงเรียน		
	1 - 120 คน	103	37.0
	121 - 300 คน	130	46.8
	301 - 600 คน	40	14.4
	601 - 900 คน	3	1.1
	901 คนขึ้นไป	2	0.7
2.	จำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียนปัจจุบันมีเป็นจำนวนเท่าใด		
	ไม่เกิน 5 คน	63	22.7
	6 - 10 คน	145	52.2
	11 - 15 คน	34	12.2
	16 - 20 คน	19	6.8
	21 คนขึ้นไป	17	6.1

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สภาพการดำเนินงาน โครงการฯในโรงเรียน	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
(N = 278)			
3.	แหล่งน้ำดื่มของโรงเรียนได้จากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	บ่อนบาดาล	144	51.8
	น้ำฝน	210	75.5
	น้ำประปา	133	47.8
	อื่นๆ	15	5.4
4.	ปริมาณน้ำดื่มในโรงเรียนมีเพียงพอหรือไม่		
	เพียงพอ	179	64.4
	ไม่เพียงพอ	98	35.3

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า จำนวนนักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีจำนวน 121-300 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมา มีจำนวนนักเรียนในโรงเรียน 1-120 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0

จำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีจำนวนระหว่าง 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมา มีจำนวน ครูในโรงเรียน มีจำนวนไม่เกิน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7

แหล่งน้ำดื่มของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่แหล่งน้ำดื่มของโรงเรียนได้มาจากน้ำฝน คิดเป็นร้อยละ 75.5 รองลงมาได้มาจากบ่อนบาดาล คิดเป็นร้อยละ 51.8

ปริมาณน้ำดื่มในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ น้ำดื่มในโรงเรียนมีปริมาณเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 64.4

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละ สภาพการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ตามลักษณะการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการฯ

ลำดับ ที่	สภาพการดำเนินงาน โครงการฯในโรงเรียน	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
(N = 278)			
1.	โรงเรียนได้ดำเนินงานหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่มของนักเรียนหรือไม่ (ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา)		
	มีการดำเนินงาน	216	77.7
	ไม่มีการดำเนินงาน	62	22.3
2.	ถ้ามีการดำเนินงาน โรงเรียนมีการปฏิบัติบ่อยครั้งเพียงใดในการหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่มของนักเรียน		
	- มีการหยดไอโอดีนลงในน้ำดื่มทุกวัน ที่เปิดทำการเรียนการสอน	101	36.3
	- มีการหยดไอโอดีนลงในน้ำดื่มวันเว้นวัน ที่เปิดทำการเรียนการสอน	17	6.1
	- มีการหยดไอโอดีนลงในน้ำดื่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	61	21.9
	- มีการหยดไอโอดีนลงในน้ำดื่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง	17	6.1
	- อื่น ๆ	20	7.2
3.	ผู้รับผิดชอบในการหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่มของนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	ครูอนามัยโรงเรียน	158	56.8
	ครูประจำชั้น	39	14.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สภาพการดำเนินงาน โครงการฯในโรงเรียน	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน (N = 278)	ร้อยละ
	ครูอื่น ๆ ในโรงเรียน	13	4.7
	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	166	59.7
	นักการภารโรง	45	16.2
	อื่น ๆ	2	0.7
4.	ผู้ควบคุมหรือติดตามดูแลการหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่ม มี	204	73.4
	โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	- ครูผู้บริหารโรงเรียน	45	16.2
	- ครูอนามัยโรงเรียน	181	65.1
	- ครูประจำชั้น	31	11.2
	- ครูอื่น ๆ ในโรงเรียน	9	3.2
	- ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	78	28.1
	- อื่น ๆ (ไปรกระบุ)	-	-
	ไม่มี	12	4.3
5.	โรงเรียนมีการจัดให้นักเรียนคั้นน้ำเสริมไอโอดีนใน ลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	- ครูประจำชั้นเป็นผู้ดูแลนักเรียนทั้งห้อง ให้คั้นน้ำเสริมไอโอดีน	49	17.6
	- ครูอนามัยโรงเรียนเป็นผู้ดูแลนักเรียน ทุกระดับชั้นให้คั้นน้ำเสริมไอโอดีน	64	23.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สภาพการดำเนินงาน โครงการฯ ในโรงเรียน	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
		(N = 278)	
	- ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย หรือ หัวหน้าชั้นเรียน เป็นผู้ดูแลให้นักเรียน แต่ละชั้นดื่มน้ำเสริมไอโอดีน	73	26.3
	- ให้นักเรียนดื่มน้ำเสริมไอโอดีนตาม สะดวก	97	34.9
	- อื่น ๆ	-	-
6.	โรงเรียนมีโครงการอาหารกลางวันให้นักเรียน รับประทานหรือไม่		
	มี	275	98.9
	ไม่มี	3	1.1
7.	โรงเรียนได้ใช้เกลือเสริมไอโอดีนในการปรุงอาหาร กลางวันหรือไม่		
	ใช่	273	98.2
	- ทุกครั้ง	162	58.3
	- บางครั้ง	101	36.3
	- นาน ๆ ครั้ง	10	3.6
	ไม่ใช่	2	0.7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สภาพการดำเนินงาน โครงการฯ ในโรงเรียน	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
(N = 278)			
8.	ผู้ควบคุมหรือติดตามการใช้เกลือเสริมไอโอดีนในการ ปรุงอาหารกลางวัน		
	มี	222	79.9
	โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	- ครูผู้บริหารโรงเรียน	60	21.6
	- ครูอนามัยโรงเรียน	158	56.8
	- ครูประจำชั้น	42	15.1
	- ครูอื่น ๆ ในโรงเรียน	52	18.7
	- ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	54	19.4
	- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	41	14.7
	ไม่มี	53	19.1
9.	โรงเรียนได้จัดกิจกรรมใดบ้างในโครงการควบคุมและ ป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียน (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)		
	- การเฝ้าระวังการขาดสารไอโอดีนโดยการ ตรวจคอพอก ป.1 – ป.6 ปีละครั้ง	246	88.5
	- การใช้เกลือเสริมไอโอดีนปรุงอาหารใน โครงการอาหารกลางวันทุกวัน	197	70.9
	- การให้ความรู้สอดแทรกในกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	212	76.3
	- การจัดป้ายนิเทศหรือจัดนิทรรศการให้ ความรู้แก่นักเรียน เรื่องโรคขาดสาร ไอโอดีน	146	52.5

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	สภาพการดำเนินงาน โครงการฯในโรงเรียน	ครูอนามัยโรงเรียน	
		จำนวน	ร้อยละ
		(N = 278)	
	- จัดประชุมอบรมนักเรียนด้านสุขภาพ อนามัย โดยเชิญผู้ปกครองนักเรียน เข้าร่วมด้วย	28	10.1
	- การเสริมไอโอดีนในน้ำดื่ม	200	71.9
	- การให้ขี้เถ้าไอโอดีน	16	5.8
	- อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการดำเนินงานหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่ม
ของนักเรียนในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 77.7

การปฏิบัติของโรงเรียนที่มีการดำเนินงานหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่มของนักเรียน พบว่า
ส่วนใหญ่ปฏิบัติทุกวันที่เปิดทำการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาปฏิบัติสัปดาห์ละ
1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.9

ผู้รับผิดชอบในการหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่มของนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย คิดเป็นร้อยละ 59.7 รองลงมาเป็นครูอนามัยโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ
56.8

ผู้ควบคุมหรือติดตามดูแลการหยดน้ำไอโอดีนในน้ำดื่มของนักเรียนพบว่าส่วนใหญ่มีผู้
ควบคุมหรือติดตามดูแล คิดเป็นร้อยละ 73.4 และส่วนใหญ่มีการติดตามดูแลโดยครูอนามัยโรงเรียน
คิดเป็นร้อยละ 65.1

ลักษณะของการจัดให้นักเรียนดื่มน้ำเสริมไอโอดีนในโรงเรียนพบว่า ส่วนใหญ่
นักเรียนดื่มน้ำเสริมไอโอดีนเวลาใดก็ได้ตามสะดวก คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมาคือ มีผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยหรือหัวหน้าชั้นเรียนเป็นผู้ดูแลให้นักเรียนแต่ละชั้นดื่มน้ำเสริมไอโอดีน
คิดเป็นร้อยละ 26.3

สำหรับการจัดโครงการอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทานพบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนมีโครงการอาหารกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 98.9

การใช้เกลือเสริมไอโอดีนในการปรุงอาหารกลางวัน พบว่า ส่วนใหญ่มีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนปรุงอาหาร คิดเป็นร้อยละ 98.2 และมีการใช้ทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.3

ผู้ควบคุมหรือติดตามดูแลการใช้เกลือเสริมไอโอดีนในการปรุงอาหารกลางวัน พบว่า ส่วนใหญ่มีผู้ควบคุมหรือติดตามดูแล คิดเป็นร้อยละ 79.9 และผู้ที่ควบคุมดูแลการใช้เกลือเสริมไอโอดีน ส่วนใหญ่คือ ครูอนามัยโรงเรียน คิดเป็น 56.8

การจัดกิจกรรมในโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนพบว่าการเฝ้าระวังภาวะขาดสารไอโอดีนโดยการตรวจคอพอก ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 88.5 รองลงมาเป็นการให้ความรู้ สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 76.3 และมีการเสริมไอโอดีนในน้ำดื่ม คิดเป็นร้อยละ 71.9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เป็นรายปัญหา แต่ละด้านและรายข้อ

ผู้วิจัยนำข้อมูลปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละปัญหามาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งเสนอสภาพของปัญหาเป็นรายด้านและรายข้อ ดังตารางที่ 6 ถึง ตารางที่ 11

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษาโดยส่วนรวม

ลำดับ ที่	ปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุม และป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน	ครูอนามัยโรงเรียน (N = 278)		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	S.D	
1.	ด้านการวางแผน	2.55	0.72	มาก
2.	ด้านวิธีการจัดดำเนินงาน	2.36	0.64	น้อย
3.	ด้านบุคลากร	2.54	0.65	มาก
4.	ด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก	2.64	0.68	มาก
5.	ด้านการติดตามและประเมินผล	2.66	0.71	มาก
รวม		2.52	0.96	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านวิธีการจัดดำเนินงาน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาในการดำเนินงาน
โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้าน
การวางแผน จำแนกเป็นรายชื่อ

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านการวางแผน	ครูอนามัยโรงเรียน		ระดับปัญหา
		(N = 278)		
		$\bar{X}$	S.D	
1.	ขาดการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภาวะขาด สารไอโอดีนของนักเรียน โดยการคลำคอ	2.24	0.96	น้อย
2.	ไม่ได้สำรวจการได้รับสารไอโอดีน ในอาหารจาก สภาพความเป็นอยู่ในชุมชนของนักเรียน	2.74	1.02	มาก
3.	ครูอนามัยโรงเรียนไม่ได้นำข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์ หาปัญหา	2.43	0.94	น้อย
4.	นโยบายในการดำเนินงานโครงการฯของโรงเรียน ยังไม่ชัดเจน	2.45	0.91	น้อย
5.	การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน โครงการฯ ให้แก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนยังไม่ ชัดเจน	2.53	0.95	มาก
6.	การประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันระหว่างครูกับ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับท้องถิ่นเป็นไปอย่าง ไม่ต่อเนื่อง	2.56	0.99	มาก
7.	การประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันระหว่างครูกับ ผู้ปกครองนักเรียนเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง	2.78	0.92	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านการวางแผน	ครูอนามัยโรงเรียน (N = 278)		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	S.D	
8	ไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียน	2.58	0.98	มาก
9	ไม่มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมทางสาธารณสุขให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน	2.59	0.98	มาก
รวม		2.55	0.72	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ปัญหาด้านการวางแผนในการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 4 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยดังนี้คือ ข้อ 1 ขาดการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภาวะขาดสารไอโอดีนของนักเรียนโดยการคัดกรอง ($\bar{X} = 2.24$) ข้อ 3 ครูอนามัยโรงเรียนไม่ได้นำข้อมูลที่มีอยู่มาวิเคราะห์หาปัญหา ($\bar{X} = 2.43$) และข้อ 4 นโยบายในการดำเนินงานโครงการฯ ของโรงเรียนยังไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.45$)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาในการดำเนินงาน
โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้าน
วิธีการจัดดำเนินงาน จำแนกเป็นรายชื่อ

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านวิธีการจัดดำเนินงาน	ครูอนามัยโรงเรียน (N = 278)		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	S.D	
1.	ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนใน โรงเรียน	2.77	0.99	มาก
2.	ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือประชุมชี้แจงให้ครูและ บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจในการดำเนินงาน โครงการฯ	2.46	1.47	น้อย
3.	ขาดการประสานงานระหว่างผู้บริหารโรงเรียน กับครูอนามัยโรงเรียน	2.15	0.95	น้อย
4.	ขาดการประสานงานระหว่างครูอนามัยโรงเรียน กับครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน	2.12	0.88	น้อย
5.	ขาดการประสานงานระหว่างครูกับเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขระดับท้องถิ่น	2.25	0.93	น้อย
6.	ครูและบุคลากรในโรงเรียนไม่มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานโครงการฯ	2.26	0.97	น้อย
7.	ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการฯ	2.85	0.91	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านวิธีการจัดดำเนินงาน	ครูอนามัยโรงเรียน		ระดับปัญหา
		(N = 278)		
		$\bar{X}$	S.D	
8.	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานโครงการฯ	2.09	0.85	น้อย
9.	ครูไม่สามารถติดตามดูแลนักเรียนให้รับประทาน อาหารกลางวันในโรงเรียนที่ปรุงด้วยเกลือเสริม ไอโอดีน ได้อย่างสม่ำเสมอทุกวัน	2.12	1.02	น้อย
10.	การจัดเตรียมน้ำดื่มเสริมไอโอดีนสำหรับนักเรียน ทำได้ไม่สม่ำเสมอทุกวัน	2.35	1.01	น้อย
11.	ครูอนามัยโรงเรียนไม่สามารถติดตามดูแลนักเรียน ให้ดื่มน้ำเสริมไอโอดีนได้อย่างสม่ำเสมอทุกวัน	2.48	0.98	น้อย
12.	ครูไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องโรคขาด สารไอโอดีนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	2.35	0.88	น้อย
13.	ครูไม่ได้เผยแพร่ความรู้เรื่องการควบคุมและป้องกัน โรคขาดสาร ไอโอดีนแก่ผู้ปกครองนักเรียน	2.32	0.92	น้อย
14.	กิจกรรมการดำเนินงานโครงการฯ ในโรงเรียน ไม่มีความต่อเนื่อง	2.42	0.87	น้อย
รวม		2.36	0.64	น้อย

จากตารางที่ 8 แสดงว่าปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านวิธีการจัดดำเนินงาน โดยส่วนรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อ 1 และข้อ 7 พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ดังนี้คือ ข้อ 1 ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.77$) ข้อ 7 ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการฯ ($\bar{X} = 2.85$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาในการดำเนินงาน
โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้าน
บุคลากร จำแนกเป็นรายชื่อ

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านบุคลากร	ครูอนามัยโรงเรียน (N = 278)		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	S.D	
		1.	คณะกรรมการดำเนินงานโครงการฯ ที่จัดตั้งขึ้น ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	
2.	ครูอนามัยโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในวิธี การตรวจค้นหาอาการคอพอกในเด็กนักเรียน	2.77	1.05	มาก
3.	ครูอนามัยโรงเรียนยังขาดทักษะในการตรวจค้น หาอาการคอพอกโดยการคลำคอ ในเด็กนักเรียน	2.99	0.96	มาก
4.	ครูอื่น ๆ ในโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจใน การร่วมดำเนินงานโครงการฯ	2.88	0.89	มาก
5.	นักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการควบคุม และป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน	2.66	0.83	มาก
6.	ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการดำเนิน งานโครงการฯ	2.01	0.94	น้อย
7.	ครูอื่น ๆ ในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการ ดำเนินงานโครงการฯ	2.11	0.88	น้อย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านบุคลากร	ครูอนามัยโรงเรียน		ระดับปัญหา
		(N = 278)		
		$\bar{X}$	S.D	
8.	ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการดูแล และรับผิดชอบการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ที่บ้าน	2.52	0.92	มาก
รวม		2.54	0.65	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ปัญหาค่าดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านบุคลากร โดยส่วนรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 1 ข้อ 6 และข้อ 7 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ดังนี้คือ ข้อ 1 คณะกรรมการดำเนินงานโครงการฯ ที่จัดตั้งขึ้นไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 2.40$) ข้อ 6 ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงานโครงการฯ ($\bar{X} = 2.01$) ข้อ 7 ครูอื่น ๆ ในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงานโครงการฯ ($\bar{X} = 2.11$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาในการดำเนินงาน
โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้าน
สถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกเป็นรายชื่อ

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก	ครูอนามัยโรงเรียน (N = 278)		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	S.D	
1.	เกลือไอโอดีนที่ใช้ปรุงอาหารในโครงการอาหาร กลางวันมีไม่เพียงพอ	2.74	1.09	มาก
2.	บริเวณสถานที่ตั้งของภาชนะบรรจุน้ำดื่มเสริม ไอโอดีนคับแคบ ไม่สะดวก	2.52	1.04	มาก
3.	จำนวนภาชนะบรรจุน้ำดื่มเสริมไอโอดีนมี ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.70	1.09	มาก
4.	จำนวนขวดเคี้ยวที่บรรจุน้ำไอโอดีนเข้มข้นมี ไม่เพียงพอ	2.73	1.05	มาก
5.	แก้วน้ำดื่มที่จัดไว้บริเวณที่ตั้งของภาชนะน้ำดื่มเสริม ไอโอดีน มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.45	1.05	น้อย
6.	สิ่งสนับสนุนในโรงเรียน เช่น สื่อการสอน หนังสือ อ่านเพิ่มเติมในเรื่องโรคขาดสารไอโอดีน มีไม่เพียงพอ	2.96	0.86	มาก
7.	ครูอนามัยโรงเรียนไม่ได้รับความสะดวกในการไป รับน้ำไอโอดีนเข้มข้นจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ระดับท้องถิ่น	2.43	1.00	น้อย
รวม		2.64	0.68	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก โดยส่วนรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 5 และข้อ 7 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ดังนี้คือ ข้อ 5 แก้วน้ำดื่มที่จัดไว้บริเวณที่ตั้งของภาชนะน้ำดื่มเสริมไอโอดีนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 2.45$) ข้อ 7 ครูอนามัยโรงเรียนไม่ได้รับความสะดวกในการไปรับน้ำไอโอดีนเข้มข้นจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.43$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาในการดำเนินงาน
โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้าน
การติดตามและประเมินผล จำแนกเป็นรายชื่อ

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านการติดตามและประเมินผล	ครูอนามัยโรงเรียน		ระดับปัญหา
		(N = 278)		
		$\bar{X}$	S.D	
1.	ไม่ได้จัดตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ	2.90	0.92	มาก
2.	ไม่มีการประชุมเพื่อวางแผนในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ	2.84	0.90	มาก
3.	ไม่มีการจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินผลโครงการฯ	2.94	0.88	มาก
4.	ครูอนามัยโรงเรียนขาดความเข้าใจ ในการลงบันทึกแบบรายงาน	2.46	0.96	น้อย
5.	ครูอนามัยโรงเรียนไม่ทราบสถานการณ์ภาวะขาดสารไอโอดีนในเด็กนักเรียนภายหลังการดำเนินโครงการฯ	2.49	0.91	น้อย
6.	ครูไม่มีการติดตามนักเรียนในการนำความรู้และคำแนะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	2.35	0.90	น้อย
7.	การติดตามผลจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง	2.52	0.93	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ปัญหาด้านการติดตามและประเมินผล	ครูอนามัยโรงเรียน (N = 278)		ระดับปัญหา
		$\bar{X}$	S.D	
8.	การติดตามผลจากศึกษานิเทศก์ของ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นไปอย่าง ไม่ต่อเนื่อง	2.90	0.84	มาก
9.	การติดตามผลจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับ ท้องถิ่นเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง	2.46	0.92	น้อย
รวม		2.66	0.71	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ปัญหาการดำเนินงานโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการติดตามและประเมินผล โดยส่วนรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 4, ข้อ 5, ข้อ 6 และ ข้อ 9 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ดังนี้คือ ข้อ 4 ครูอนามัยโรงเรียนขาดความเข้าใจในการลงบันทึกแบบรายงาน ($\bar{X} = 2.46$) ข้อ 5 ครูอนามัยโรงเรียนไม่ทราบสถานการณ์ภาวะขาดสารไอโอดีนในเด็กนักเรียนภายหลังการดำเนินโครงการฯ ($\bar{X} = 2.49$) ข้อ 6 ครูไม่มีการติดตามนักเรียนในการนำความรู้และคำแนะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.35$) และข้อ 9 การติดตามผลจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับท้องถิ่นเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.46$)